

وصول مطالبات در ترکیه

- برای بهبود رفتار پرداخت شرکت های ترک، راهی طولانی در پیش بوده و دوره های معمولی بازپرداخت ممکن است بسیار طولانی به نظر برسد. در حقیقت طولانی بودن دوره بازپرداخت، منجر به افزایش قابل توجه میزان مطالبات پرداخت نشده در سال های اخیر در این کشور شده است.
- دادگاه های محلی، فاقد استقلال کافی هستند. کارایی و پذیرش قوانین حقوقی در حد متوسط بوده و توفیق در وصول مطالبات با استفاده از راهکارهای حقوقی در مقایسه با وصول آنها از طریق مذاکرات (قبل از اقامه دعوی) از شانس کمتری برخوردار است.
- مذاکرات با هدف استمهال بدهی در دادگاه چندان مرسوم نبوده و وقتی بحث ورشکستگی مطرح می شود، انحلال شرکت بدهکار رویه معمول محسوب می گردد، گرچه فروش اموال ناشی از انحلال شرکت نیز به ندرت به نتایج مطلوب منتهی شده و به همین جهت ممکن است به نفع طلبکاران نباشد.

اطلاعات عمومی

دسترسی به اطلاعات مالی:

دستیابی به اطلاعات مالی شرکت ها در ترکیه مشکل است، زیرا علی رغم وجود قوانین سختگیرانه، بازار داخلی فاقد شفافیت و وضوح کافی است. برخی شرکت های بیمه صادراتی از قبیل هرمس آلمان از طریق راستی آزمایی اطلاعاتی که توسط خریداران (از طریق بازدیدهای میدانی، تماس های تلفنی مداوم و ...) یا ارائه دهندگان اطلاعات تخصصی تهیه شده است، به هر کدام از شرکت ها رتبه ای اختصاص می دهند که میزان سلامت مالی و چگونگی عملکرد تجاری آن بنگاه را منعکس می سازد. این رتبه های اعتباری به عنوان اصلی ترین عامل تجزیه و تحلیل اطلاعات مالی این قبیل شرکت ها، به مشتریان در شناسایی و اجتناب از ریسک ها کمک می نمایند.

ساختارهای اصلی شرکت ها:

مسئولیت پرداخت دیون تجاری براساس ساختار حقوقی شرکت ها تعیین می گردد که در زیر به آنها می پردازیم:

- مالکیت انحصاری^۱، مخصوص بنگاه های کوچکی است که توسط یک نفر مدیریت شده و تعریف هیچ نوع ساختار شرکتی برای آن الزامی نیست. در این حالت پرداخت تمام بدهی های بنگاه بر عهده مالک آن است. همچنین ممکن است دو نفر و یا بیشتر، از طریق مشارکت، مالکیت و مسئولیت های بنگاه را بین خود تقسیم نمایند، که در این صورت این اشخاص مشترکاً یا به تنهایی مسئولیت عملکرد سایر شرکاء را برعهده می گیرند. در مقابل، مشارکت مسئولیت محدود^۲، ممکن است مسئولیت های محدودی برای شرکاء ایجاد نماید.

- شرکت های با مسئولیت محدود^۳ بخش عمده ای از فعالیت های تجاری در ترکیه را بر عهده دارند، زیرا تأسیس آنها مستلزم سرمایه ای اندک (۱۰ هزار لیر) بوده و مسئولیت شرکاء محدود به میزان سهم آنها در شرکت می شود. شرکت های سهامی تضامنی^۴ بیشتر برای ساختارهای بزرگی استفاده می شود که تمایل دارند سرمایه خود را (که حداقل ۵۰ هزار لیر) است به سهام تقسیم (تبدیل) نمایند. بدیهی است که در این بنگاه ها، مسئولیت سهامداران به میزان تعهدات سرمایه ای آنها محدود می شود.

- شرکت های خارجی می توانند از طریق ایجاد شعب (دفاتر نمایندگی) در ترکیه به فعالیت تجاری پردازند، به نحوی که این امر برای شرکت خارجی مادر هیچ تعهدی ایجاد نکند. شرکت های مشارکتی^۵ ممکن است در قالب مشارکت های تجاری تشکیل شوند، اما در عین حال می توانند به شکل یکی از انواع شرکت ها که در بالا بدان اشاره شد ایجاد شوند.

فضای حقوقی

¹ Sole Proprietorship

² Limited Liability Partnerships (Komandit Sirket)

³ Limited Liability Companies (Limited Sirket, Şti)

⁴ Joint Stock Companies (Anonim Sirket, AŞ)

⁵ Joint Ventures

ترکیه دارای یک نظام حقوق مدنی است که از قوانین سوئیس، آلمان و فرانسه الهام گرفته است و در آن، نظام قضایی از دو شخصیت حقوقی مجزا تشکیل شده است. در یک طرف سیستم قضایی عادی قرار دارد که شامل دادگاه های عمومی^۶ (حقوقی و کیفری) صادرکننده احکام در مرحله بدوی، دادگاه های تجدید نظر ناحیه ای^۷ و دیوان عالی کشور^۸ است که به عنوان مرجع نهایی در زمینه موضوعات مرتبط با حقوق مدنی فعالیت می نمایند. اختلافات تجاری توسط دادگاه های تخصصی تجاری (تجارت محکمه لری^۹)، دادگاه های مالکیت معنوی و سرمایه ای (فیکری و سینایی ها کلار محکمه لری^{۱۰})، دادگاه های کار یا دادگاه اجرای احکام بررسی می شوند. از طرف دیگر یک سیستم قضایی اداری^{۱۱} وجود دارد که منحصراً به بررسی اختلافات مرتبط با بخش های عمومی و از طریق ارجاع موضوع به دادگاه های بدوی مالیات و دیوان اداری، دادگاه های اداری منطقه ای^{۱۲} به عنوان دادگاه های تجدید نظر در مرحله بعد و در نهایت شورای دولتی^{۱۳} به عنوان مرجع نهایی اقدام می نماید.

خلاصه اینکه، هر چند مقامات ترک تأکید دارند این کشور اخیراً تلاش های قابل ملاحظه ای برای تطابق قوانین داخلی با استانداردهای اتحادیه اروپا انجام داده است، اما هنوز سیستم قضایی از استقلال کامل برخوردار نبوده، دعاوی تجاری با کندی به پیش رفته و پرهزینه هستند و به طور کلی جهت بهبود درک حاکمیت قانون در کشور هنوز باید مدتی دیگر منتظر ماند.

بازپرداخت

مدت تأخیر در بازپرداخت^{۱۴}

رفتار پرداخت شرکت های داخلی، هنوز جا برای بهبود دارد. با وجودی که طرف های معامله در تعیین شیوه پرداخت مختار هستند، به طور متوسط یک دوره تأخیر ۳۰ روزه جهت بازپرداخت مطالبات قابل انتظار است. در نتیجه این دوره بازپرداخت طولانی مدت، میزان مطالبات پرداخت نشده در سال های اخیر به طور قابل ملاحظه ای

⁶ Courts of Ordinary Jurisdiction

⁷ District Courts of Appeal

⁸ Court of Cassation

⁹ Ticaret Mahkemeleri

¹⁰ Fikri ve Sinai Haklar Mahkemeleri

¹¹ administrative jurisdiction

¹² District Administrative Courts

¹³ Council of State

¹⁴ Days Sales Outstanding (DSO)

افزایش یافته است. در سال ۲۰۱۵ متوسط دوره تأخیر در بازپرداخت برای شرکت های ثبت شده در این کشور، ۸۳ روز بود.

سود دوران تأخیر

معمولاً زمانی گفته می شود که خریدار در پرداخت قصور داشته که بیش از ۳۰ روز از تاریخ فاکتور و یا تحویل کالا (در مواردی که تاریخ دریافت فاکتور را نتوان مشخص نمود) گذشته باشد و وجه فاکتورپرداخت نشده باشد. در این صورت، سود مربوط به دوران تأخیر برای بدهکار مطابق با قرارداد منعقد و یا به طور معمول توسط دادگاه ها با نرخ سالانه ۱۱/۷۵ درصد تعیین می شود (حسب ماده شماره ۳۰۹۵ قانون جریمه و سود تأخیر). معمولاً از سود (جریمه) دوران تأخیر به عنوان یک ابزار مذاکره در طی مرحله وصول دوستانه مطالبات استفاده می گردد. اما در صورت آغاز اقدامات حقوقی، این جریمه به مطالبات افزوده می شود. در اغلب موارد، دادگاه ها نرخ سود را به صورت خودکار محاسبه می کنند.

هزینه های وصول مطالبات

هزینه های وصول مطالبات بر اساس قرارداد اخذ می شود. ولی در عمل به ندرت بر ذمه بدهکار قرار گرفته و فراتر از آن به عنوان ابزاری برای مذاکره استفاده می شود. حتی در صورت عدم پیش بینی ماده یا بندی در قرارداد در خصوص هزینه های وصول مطالبات، دادگاه معمولاً علیه طرف بازنده، حکم به پرداخت هزینه های وصول مطالبات را خواهد داد (ماده ۶۱۰۰ قانون آیین دادرسی مدنی، ماده ۴۲۹ قانون مربوط به هزینه ها)

حفظ مالکیت (بر محصول)

در ترکیه، استفاده از مکانیزم ROT¹⁵ (آر او تی) با هدف حفظ مالکیت بر کالا تا زمان تسویه کامل مبلغ در ترکیه مجاز می باشد، مشروط به اینکه موضوع در یکی از دفاتر اسناد رسمی محل خریدار به ثبت رسیده باشد. با این حال باید توجه داشت که این قبیل موافقت نامه ها نیز حاشیه امن کاملی ایجاد نمی نمایند، بالاخص زمانی که کالاها بر اساس اصل حسن نیت توسط خریدار به طرف ثالث فروخته می شود که در این حالت انجام اقدامات حقوقی امکان پذیر نیست. از قراردادهای ROT معمولاً جهت برخورداری از اولویت (قرار گرفتن در لیست

¹⁵ Retention of Title (ROT) agreements

غرماء) در طول مراحل ورشکستگی استفاده می شود. چنانچه خریدار نتواند به تعهدات مالی خود در قبال فروشنده عمل نماید، فروشنده با اتکاء به این نوع قرارداد می تواند درخواست استرداد کالاها را بنماید. با این حال، در صورت عدم دستیابی طرفین به راه حلی دوستانه، شروع اقدامات حقوقی ضروری می باشد.

پرداخت ها

رایج ترین شیوه های پرداخت به شرح ذیل می باشند:

نقل و انتقالات بانکی به دلیل سرعت، امنیت و بهره مندی از شبکه های رو به رشد بانکی داخلی و بین المللی از مطلوب ترین ابزارهای پرداخت در قراردادهای بین المللی هستند. در قراردادهای صادراتی، انتقال وجه معمولاً با بیمه اعتبار صادرات تضمین می شود که به کاهش ریسک اعسار (یا ورشکستگی) ناگهانی و غیره منتظره مشتری کمک می کند.

در خصوص معاملات صادراتی می توان از ضمانت نامه های بانکی نیز استفاده نمود، چرا که تضمین های قابل اتکایی محسوب می شوند که در صورت عدم ایفای تعهدات قراردادی توسط مشتری، می توان از آن به عنوان آخرین حربه جهت وصول مطالبات استفاده نمود. همچنین در این کشور از اعتبارات اسنادی غیر قابل برگشت و تأیید شده نیز به طور گسترده استفاده می گردد. هرچند در ترکیه، ضمانت نامه های بانکی نسبتاً در دسترس می باشند، اما اغلب از چک و سفته به عنوان مدارک و اسناد اثبات بدهی که قابل انتقال نیز می باشند استفاده می گردد. دارنده این اسناد می تواند از دایره اجرا (آیکرا دایره سی^{۱۶})، دستور اجرای اسناد مذکور را اخذ و بدون مراجعه به دادگاه امکان توقیف اموال بدهکار را فراهم نماید. نکته مهم اینکه، چک های برگشتی هم می توانند جرایم سنگین مالی را به همراه داشته باشند، به طوری که از سال ۲۰۱۲ به بعد بر اساس حکم قاضی اداری می توان صاحب حساب را از دریافت دسته چک به مدت ۱۰ سال محروم کرد.

وصول مطالبات معوق

حل و فصل دوستانه

مذاکره

¹⁶ Enforcement Bureau (Icra Dairesi)

با توجه به دشوار بودن اخذ به موقع احکام از دادگاه های محلی، استفاده از فرصت حل و فصل دوستانه در مقایسه با اقدامات حقوقی، گزینه بهتری محسوب می گردد. همچنین قبل از شروع اقدامات حقوقی علیه بدهکار، ارزیابی دارایی های وی حائز اهمیت است تا معلوم شود که آیا شرکت هنوز فعال بوده و شانس بازیافت وجود دارد یا خیر. به علاوه اطلاع از اعسار (ورشکستگی) احتمالی مدیون نیز ضروری است، چرا که اگر شرکت ورشکسته شده باشد، بازیافت طلب غیر ممکن می باشد.

اقدامات حقوقی با ثبت تقاضانامه رسمی آغاز می گردد که طی آن ضمن یادآوری تعهدات مدیون، از وی درخواست می شود نسبت به پرداخت اصل و سود بدهی اقدام نماید. البته در عمل، استفاده از یک موسسه وصول مطالبات که دارای نمایندگی محلی است از اهمیت برخوردار است، زیرا این نمایندگی ها می توانند با مدیون وارد مذاکره شوند.

دریافت وجه قراردادها به صورت قسطی ارجح است، اما اگر مدیون از مذاکره سرباز زد، کمک گرفتن از یک متخصص وصول مطالبات به منظور تهدید به آغاز اقدامات اجرایی از طریق ضابطین قضایی^{۱۷} جهت اعمال فشار بیشتر مثر ثمر خواهد بود.

اقدام حقوقی

دادرسی عادی

چنانچه وجود دین، مشخص و مسلم باشد، براساس قانون ۲۰۰۴ ورشکستگی و اجرای احکام می توان از طریق دایره اجرای احکام و اخذ دستور فوری پرداخت، نسبت به وصول بدهی اقدام نمود.

مدیون جهت پرداخت دین و یا تقدیم لایحه اعتراضیه ظرف ۷ روز (و یا ظرف ۵ روز اگر بدهی ناشی از برات باشد) از تاریخ ابلاغ حکم پرداخت، احضار می گردد. در صورت عدم اعتراض مدیون، طلبکار می تواند حکم توقیف اموال منقول و غیر منقول (شامل حسابهای بانکی) وی و همچنین مطالبات ایشان از اشخاص ثالث را دریافت کند. چنانچه مدیون لایحه دفاعیه ارائه نماید، دعوای مطروحه به صورت دعوای عادی بررسی خواهد شد.

¹⁷ Bailiff's Office

اقدام حقوقی عادی معمولاً زمانی آغاز می‌شود که وصول طلب از طریق مسالمت آمیز صورت نگیرد. طلبکار دادخواست خود را به دادگاه ارائه و این دادخواست به بدهکار ابلاغ می‌شود. بدهکار تا دو هفته فرصت دارد نسبت به ارائه لایحه دفاعیه اقدام کند. سپس به طرفین فرصت داده می‌شود با یکدیگر مذاکره نموده و دلایل خود را ارائه نمایند. اما دادگاه قبل از صدور حکم، معمولاً طرفین را برای دستیابی به مصالحه ترغیب می‌کند (در عمل، این مصالحه به ندرت اتفاق می‌افتد).

در این مرحله، آراء دادگاه‌ها معمولاً به شکل جبران خسارت، حکم به انجام اقدامی خاص، احکام یا فرامین اعلامی (مبنی بر انجام و یا ممانعت از انجام کاری) است اما تنبیهات شدید و کیفری اعمال نمی‌شود.

اسناد مورد نیاز

این اسناد عبارتند از: سیاهه‌های تجاری، صورت وضعیت‌های حسابداری، قرارداد فروش، سفارشات خرید، اسناد حمل و مدارک نهایی مورد نیاز مشتری برای صادرات.

محدودیت‌های زمانی

فرصت اعلام شکایت با توجه به علت وقوع، از دو تا ده سال متغیر است. بر اساس یک اصل کلی در قانون بدهی‌ها، طلبکار در صورت عدم وجود محدودیت زمانی تعیین شده در قانون دیگری، باید اقدامات وصول مطالبات را از طریق دادگاه یا ادارات اجرا ظرف ده سال از تاریخ سررسید بدهی آغاز نماید.

اقدامات احتیاطی

قانون آئین دادرسی مدنی¹⁸، اقدامات احتیاطی را برای حفظ حقوق طلبکار قبل از صدور رأی نهایی پیش‌بینی کرده است. دادگاه‌ها حسب درخواست طلبکار می‌توانند جهت حفظ حقوق وی و به منظور اجتناب از وقوع خسارات جبران‌ناپذیر نسبت به صدور دستور اقدامات احتیاطی از قبیل توقیف دارایی‌های مدیون، اجبار به انجام یا عدم انجام فعلی، صدور احکام با هدف حمایت از حقوق، دستور پرداخت سود و غیره را صادر نمایند. البته چنین دستورهایی در مواقعی صادر می‌شوند که احتمال موفقیت در دعوی زیاد بوده و در صورت عدم انجام

¹⁸ The law on Civil Procedures

اقدامات احتیاطی، جبران خسارت ها امکان پذیر نباشد. در شرایط اضطراری، دادگاه ممکن است به صورت یک طرفه (در غیاب مدیون) مبادرت به صدور حکم نماید. اما معمولاً دادگاه به منظور جلوگیری از هر گونه اقدام غیر مسئولانه، از خواهان برای اجرای رأی (و پرداخت هزینه های دادرسی)، تضمین دریافت می نماید. اقدامات احتیاطی لازم است یک هفته پس از اعلام به طرفین دعوا، اجرایی شوند، اما ادعای خسارت متقابل مدیون مانع از اجرای آن نمی شود. قانون داوری در ترکیه، امکان صدور دستور اقدامات احتیاطی توسط داوران را نیز فراهم می آورد.

درخواست تجدید نظر

می توان ظرف ۱۵ روز پس از ابلاغ حکم به طرفین دعوا، درخواست تجدید نظر در خصوص احکام صادره از سوی دادگاه های بدوی را ارائه نمود. اگرچه قانون ۶۱۰۰ آئین دادرسی مدنی که از اواخر سال ۲۰۱۱ اجرایی شده است، ناظر بر ارجاع این گونه دعاوی به دادگاه های مرحله دوم (یعنی دادگاه تجدید نظر ناحیه ای) است، اما نکته اینجاست که دادگاه های مذکور هنوز تأسیس نشده اند. از این رو دادگاه فرجام^{۱۹} به عنوان تنها محکمه تجدید نظر کنونی، احکام دادگاه بدوی را در زمینه های حقوقی و اجرایی مورد بررسی مجدد قرار می دهد.

اجرای احکام دادگاه

حکم دادگاه بدوی مبنی بر پرداخت بدهی به محض ابلاغ به طرفین دعوا قابل اجرا می باشد، حتی اگر محکوم علیه (طرف بازنده) نسبت به حکم دادگاه اعتراض کرده باشد. چنانچه مدیون بخواهد فرآیند اجرای حکم توسط اداره اجرای احکام را تا زمان صدور رأی دادگاه فرجام متوقف کند باید ضمن ارائه وثیقه قابل قبول به میزان ۱۱۵ درصد ارزش بدهی، دستور توقف حکم از دادگاه فرجام را دریافت کند. در صورتی که مدیون قادر به پرداخت بدهی و یا انجام اقدامات فوق نباشد، طلبکار می تواند درخواست توقیف دارایی ها و مطالبات مدیون از اشخاص ثالث را به اداره اجرای احکام ارائه دهد.

اقدام حقوقی چه مدت طول می کشد؟

¹⁹ Court of Cassation

رسیدگی به دعاوی با موضوعات مشخص و معین، ممکن است تا شش ماه به طول انجامد. اما فرآیند دادرسی پرونده‌های پیچیده‌تر تا قبل از صدور حکم قطعی و اجرایی شدن آنها ممکن است تا هفت سال هم ادامه داشته باشد.

هزینه اقدامات حقوقی

هزینه‌های دادخواهی عمدتاً شامل هزینه جلسات دادگاه، هزینه کارشناسی/ارزیابی، هزینه‌های شهود و هزینه‌های دادگاه فرجام می‌باشد. هزینه جلسه دادگاه ۶/۸ درصد از مبلغ خسارت را شامل می‌شود که لازم است ۲۵ درصد از آن توسط شاکی به همراه ۷۵۰ لیر ترک جهت هزینه‌های کارشناسی/ارزیابی و هزینه شهود در زمان شروع فرآیند دادرسی پرداخت شود. عموماً هزینه‌های دادرسی به عهده محکوم علیه خواهد بود. در مواردی که متخصصین حقوقی می‌توانند درصدی از رقم حکم نهایی را به عنوان دستمزد دریافت نمایند، دریافت هزینه‌های مازاد بر آن غیر قانونی است.

شیوه‌های جایگزین اقدامات حقوقی

روش‌های جایگزین حل و فصل اختلافات^{۲۰}

هرچند دادگاه‌های ترکیه هنوز از کارآیی لازم برخوردار نیستند، اما شرکت‌های داخلی به ندرت بر روش‌های جایگزین حل و فصل اختلافات مانند میانجی‌گری یا داوری تکیه می‌کنند (قانون شماره ۴۶۸۶ داوری بین‌المللی جهت حل و فصل اختلافاتی که یک طرف آن شخصیت خارجی بوده و کشور ترکیه به عنوان محل داوری انتخاب شده باشد، قابل اعمال است). با این حال در عمل، کارآیی این روش‌های جایگزین محدود بوده و دخالت دادگاه‌ها در طول مراحل شکایت اجتناب‌ناپذیر است.

محاكم خارجی

²⁰ Alternative Dispute Resolution methods (ADR)

به همین ترتیب طلبکاران می‌توانند آراء محاکم خارجی را اخذ و آن را از طریق دادگاه‌های محلی علیه بدهکار اجرا نمایند. اما در عمل این فرآیند پریسک بوده و از کارآیی بسیار پایینی برخوردار است. اولاً، به رسمیت شناختن و تأیید رأی صادره و فرآیند اجرایی آن در مقایسه با فرآیند اخذ حکم از دادگاه‌های داخلی ترکیه احتمالاً بسیار زمان بر خواهد بود. ثانیاً، در این خصوص ابهاماتی نیز به چشم می‌خورد، چرا که موارد زیادی پیش آمده که به لحاظ تعیین دادگاهی خاص (در قرارداد)، طرفین دعوا از مراجعه به دادگاه‌های داخلی منع می‌شوند.

اجرای آراء خارجی

اجرای احکام دادگاه‌های خارجی با هدف دور زدن دادگاه‌های محلی به طور کلی بی‌نتیجه خواهد بود، با این حال احکامی که به طور اصولی از سوی دادگاه‌های خارجی علیه بدهکاران ترک صادر می‌شوند را می‌توان در ترکیه اجرا نمود. بر اساس قانون ۵،۷۱۸ دادرسی بین‌المللی و خصوصی ترکیه^{۲۱} قبل از اجرای حکم محاکم خارجی، تأیید و به رسمیت شناختن این آراء توسط دادگاه‌های داخلی ضروری خواهد بود. بر این اساس، دادگاه محلی مربوطه، همانند آنچه در اکثر کشورها مرسوم است (علاوه بر سایر نکات مورد نیاز) باید مطمئن شود که: دادگاه خارجی صادرکننده حکم به حیثه پرونده‌هایی که رسیدگی به آنها منحصراً در صلاحیت دادگاه‌های ترکیه است ورود پیدا نکرده است، حکم صادره در کشور متبوع قطعی و لازم‌الاجراء بوده است و اینکه حکم مربوطه با قوانین موضوعه داخلی در تناقض نیست. در نتیجه، فرآیند اجرای احکام خارجی یک روند طولانی خواهد بود. ترکیه پیمان‌شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی سال ۱۹۵۸ نیویورک^{۲۲} را امضاء کرده است، بنابراین آراء داوری بین‌المللی به شرطی که در کشور مبدأ نهایی و الزام‌آور باشند، باید به سرعت در ترکیه قابل اجرا باشند.

بدهکاران ورشکسته

²¹ Turkish International Private and Procedural Law No. 5,718 of 2007

²² the New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (1958),

فرآیند انحلال و ورشکستگی یک شرکت در ترکیه براساس قانون تجارت ترکیه^{۲۳} (ماده ۶۱۰۲) و دستورالعمل اجرایی ورشکستگی^{۲۴} (ماده شماره ۲۰۰۴) انجام می شود. در سال ۲۰۰۳-۲۰۰۴، اصلاحات اعمال شده در این قوانین، باعث طولانی تر شدن فرآیند گردید و منجر به این شد که موسسات بانکی به این نتیجه برسند که مساعدت به بدهکاران دارای مشکلات اقتصادی (از طریق استمهال بدهی) می تواند سازنده تر و کارآمدتر از قرارداد آنها در فرآیند انحلال باشد. از آن زمان به بعد چندین موسسه ترک تفاهم نامه هایی را با بدهکاران منعقد نموده و قراردادهای استمهال بدهی مستقلی با برخی شرکت های بدهکار کوچک و بزرگ به امضاء رسانده اند.

فرآیند ورشکستگی

اقدامات خارج از دادگاه

بر اساس قانون ترکیه، امکان انجام مذاکرات مربوط به تجدید ساختار بدهی ها در خارج از دادگاه وجود ندارد.

استمهال بدهی ها

شرکت هایی که علی رغم ادامه فعالیت، به دلیل روبرو بودن با مشکلات مالی، احتمال ورشکستگی شان می رود، معمولاً می توانند دست به اقدامات احتیاطی بزنند. این اقدامات پیشگیرانه می تواند با ابتکار بدهکار آغاز شود، اما به دلیل اینکه هیچ محدودیت زمانی قانونی در این خصوص تعیین نشده است، این اقدامات ممکن است به ضرر طلبکار تمام شود. زمانی که اقدامات مذکور تحت نظارت دادگاه انجام شود، مدیون و طلبکاران به دنبال برنامه ای جهت ادامه فعالیت بنگاه خواهند بود. از این رو امکان درخواست تمدید رأی تعلیق اجرای حکم به مدت یک سال (و قابل تمدید تا چهار سال) وجود دارد.

فرآیند انحلال

عملاً انحلال شرکت تنها راه حل در صورت ورشکستگی است. طلبکارانی که به دنبال انحلال شرکت بدهکار هستند، ابتدا لازم است درخواست پرداخت بدهی را به اداره اجرای احکام واجد صلاحیت ارائه و حکم پرداخت

²³ the Turkish Commercial Code

²⁴ the Execution and Bankruptcy Law

به دلیل ورشکستگی را دریافت نمایند. چنانچه، مدیون نتواند ظرف مدت ۷ روز بدهی را پرداخت کند، طلبکار می‌تواند نزد دادگاه تجاری، دعوی ورشکستگی مطرح و انجام اقدامات موقت (شامل تهیه موجودی انبار دارایی‌ها، تعیین امین اموال) را تقاضا نماید. حکم ورشکستگی به محض صدور به اداره ورشکستگی ارسال می‌گردد. اداره مذکور نسبت به مدیریت مراحل ورشکستگی، اعلام به طلبکاران جهت تشکیل جلسه و فروش دارایی‌های مدیون اقدام می‌کند. با این حال باید توجه شود که چون اداره اشاره شده مجاز به فروش دارایی‌های بدهکار با ارزش کمتر از حد معین نمی‌باشد، فروش اموال در قالب انحلال ممکن است از کارآیی لازم برخوردار نبوده و به نفع طلبکاران نباشد.

روش اولویت بندی طلبکاران

در فرآیند انحلال، مطالبات دارای وثیقه، دستمزد پایان خدمت، مطالبات صندوق‌های تأمین کارکنان، مستمری همسر یا فرزندان و خسارت‌های ترجیحی، نسبت به انواع دیگر مطالبات در اولویت قرار دارند. بر اساس موافقتنامه ROT، مالکیت کالاها برای فروشنده محفوظ خواهد ماند که ممکن است با طرح شکایت مدعی شود که کالاهای منقول مورد نظر جزء دارایی‌های مشمول ورشکستگی قرار نمی‌باشند.

ابطال قراردادهای مشکوک (پس گرفتن)

تمام (معاملاتی) که طی دو سال قبل از درخواست قرار تأمین، اعسار یا ورشکستگی منعقد و طی آن هدایایی اعطا شده اند (در صورت ورشکستگی مدیون) از درجه اعتبار ساقط می‌باشند. کلیه رهنه‌ها، پرداخت‌های صورت گرفته بابت بدهی‌های سررسید نشده و قراردادهای دارای شیوه بازپرداخت غیرعادی در صورتی که قراردادهای مذکور تا یک سال قبل از درخواست ورشکستگی منعقد شده باشند را می‌توان فسخ نمود. همچنین قراردادهایی که به ضرر طلبکاران بوده است در صورتی که طلبکاران مذکور اقدامات اجرایی را علیه بدهکار (از طریق اقدامات مربوط به ورشکستگی یا دستور توقیف اموال) ظرف ۵ سال از تاریخ انعقاد قرارداد آغاز کرده باشند هم قابل ابطال می‌باشند، مشروط به اینکه طرف دیگر قرارداد از وضعیت مالی بدهکار مطلع بوده باشد.